

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/7

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

CATEDRA de Management și Psihologie

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea de Medicină

Proces verbal Nr.____ din _____

Președinte, dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei_____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină

Proces verbal Nr.____ din _____

Decanul Facultății dr. șt. med., conf.univ.

Plăcintă Gheorghe_____

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Management și Psihologie

Proces verbal Nr.____ din _____

Șef catedră, dr. șt. med., prof. univ.,

Spinei Larisa_____

CURRICULUM

DISCIPLINA PSIHLOGIA COMUNICĂRII

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 2/7	

I. PRELIMINARI

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Cursul *Psihologia comunicării* este reprezentat printr-un șir de teme scopul cărora este să ofere cunoștințe studenților despre psihologia actului de comunicare în relația medic-pacient. La fel, de a furniza studenților informații despre posibilitățile de dezvoltare a unor abilități bune de comunicare.

Relația cu pacientul presupune în primul rând o comunicare, o interacțiune psiho-emoțională, o rezonanță cu pacientul, iar baza teoretică pentru aceste abilități este dezvoltarea la studenți a interesului pentru cursul dat; la fel, a unei conduite oportune și relevante în cadrul temelor cursului.

Un aspect important a activității medicului este comunicarea diagnosticului. Mai mult ca atât, comunicarea de vești rele este o situație medicală specială, în care medicul trebuie să dea dovadă de o bună pregătire de specialitate asociată cu mult tact, răbdare, bunăvoință, delicatețe, empatie, respect, optimism, sinceritate, etc. Prin urmare, comunicarea unor astfel de vești este probabil cea mai dificilă situație interpersonală din activitatea medicului de familie sau a specialistului, indiferent de domeniul în care ar activa, iar posedarea abilităților de comunicare este un *must have* al fiecărui specialist în domeniu.

Drept răspuns solicitărilor de abilități comunicative în profesiunea medicală, cursul se propune cu o tematică relevantă și anumite sugestii privind comunicarea eficientă și în special, optimizarea procesului de comunicare medic-pacient.

Cursul *Psihologia comunicării* are menirea să ajute viitorii medici să cunoască aspectul psihologic al profesiei medicale, precum și să-și dezvolte abilitățile de comunicare eficientă în context profesional cât și personal.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele psihologiei comunicării, precum și dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă necesare în cadrul relației M-P, care sunt stipulate în cerințele sistemului de sănătate în vigoare.

- **Limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză
- **Beneficiari:** studenții anului II, sem 3, Facultatea Medicină 1.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	U.03.A.030		
Denumirea disciplinei	Psihologia comunicării		
Responsabil (i) de disciplină	dr. în psihologie, conf. univ. Mariana Cernițanu		
Anul	II	Semestrul	3
Numărul de ore total, inclusiv:			30
Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	-
Seminarii	-	Lucrul individual	10
Forma de evaluare	C	Numărul de credite	1

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
 - să delimiteze fundamentele conceptuale ale psihologiei comunicării;
 - să identifice abilitățile comunicative, ce sunt importante pentru profesarea reușită;
 - să cunoască elementele procesului de comunicare eficientă cu personalul medical și cu pacienții;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 3/7	

- să înțeleagă cauza principalele tipuri de greșeli de comunicare întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației medic -pacient;
- să identifice principalele bariere de comunicare ce pot apărea în relația cu personalul medical și cu pacienții.
- **la nivel de aplicare:**
 - să delimiteze cunoștințele teoretice în practica activității profesionale și sociale;
 - să identifice principalele tipuri de strategii de comunicare aplicate în cadrul întâlnirii m-p.;
 - să aplice procedee de stimulare și dezvoltare a abilităților de comunicare eficientă;
 - să desemneze strategia de lucru conform principiului individualității pentru actul comunicării între medic și pacient;
 - să posede metodele de cunoaștere a limbajului corpului în activitatea profesională și în viața cotidiană;
 - să demonstreze empatie, respect, optimism, sinceritate în activitatea de practică medicală.
- **la nivel de integrare:**
 - să aprofundeze cunoștințele psihologice obținute în contextul viitoarei profesioni;
 - să promoveze diverse modalități de susținere morală a diferitor tipuri de pacienți;
 - să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
 - să dezvolte abilități comunicative pentru depășirea barierelor și dificultăților de comunicare;

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului II necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul liceal (educația civică, psihologie);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor);
- abilitatea de comunicare, de lucru în echipă, de a juca anumite jocuri de rol determinate de subiectele discutate la seminar;
- calități – toleranță, compasiune, empatie, sinceritate, abilitatea de a auzi și a asculta pe alții.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), seminare

Nr.	Tema	Curs	Lucru indiv.
1.	Concepte și modele ale comunicării interumane. Definirea procesului de comunicare umana. Concepte și modele ale comunicării interumane. Caracterizarea procesului comunicării. Funcțiile comunicării. Rolul psihosocial al comunicării. Factorii favorabili comunicării. Psihologia comunicării în contextul actului terapeutic.	4	2
2.	Formele și nivelurile de comunicare. Descrierea și analiza formelor de comunicare. Comunicarea directă/indirectă. Comunicarea de masă/ socială/ de grup. Comunicarea monologată/ dialogată/ colocvială. Discutarea și antrenarea abilităților de a comunica în diverse situații sociale. Limbajul corpului. Praxisul gestual. Comunicarea gestuală. Observarea și interpretarea mesajelor nonverbale.	4	2
3.	Comunicarea eficientă și neeficientă.	4	2

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 4/7	

	Ascultarea activă și empatică. Asertivitatea în comunicarea medic-pacient. Dificultăți și bariere în comunicare. Minciuna și sinceritatea în comunicare. Conflictul. Strategii și tehnici de eficientizare a comunicării.		
4.	Comunicarea în relațiile profesionale și personale. Comunicarea in diferite anturaje. Discutarea erorilor tipice in situatii de comunicare. Analiza cauzelor de comunicare neeficienta în relația medic pacient. Parafrazarea în relația medic – pacient. Rezolvarea dificultăților de comunicare simulate prin exersare.	4	2
5.	Comunicarea ca strategie de influență. Influentare sociala, persuasiune, manipulare. Analiza situatiilor de comunicare manipulativa. Jocul de rol în identificarea remediilor și înlăturarea obstacolelor comunicării interpersonale.	4	2
		10	10
	Total		20

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Concepte și modele ale comunicării interumane.	
să definească conceptele fundamentale ale psihologiei comunicării. sa demonstreze abiliități de analiză și sistematizare a modelelor și funcțiilor comunicării. să aplice criteriile de diferențiere a factorilor favorabili și a barierelor în comunicare. să integreze în viața cotidiană cunoștințele despre rolul psihosocial al comunicării.	Concepte și modele ale comunicării interumane. Funcțiile comunicării. Rolul psihosocial al comunicării. Factorii favorabili comunicării. Psihologia comunicării în contextul actului terapeutic.
Tema (capitolul) 2. Formele și nivelurile de comunicare.	
să definească formele principale de comunicare. sa demonstreze abilități de analiză a limbajului corpului. să aplice cunoștințele dobândite pentru interpretarea mesajelor nonverbale. să integreze cunoștințele despre nivelurile ierarhice de comunicare în instituțiile medicale.	Comunicarea directă/ indirectă. Comunicarea de masă/ socială/ de grup. Comunicarea monologată/ dialogată/ colocvială. Limbajul corpului. Praxisul gestual. Comunicarea gestuală. Observarea și interpretarea mesajelor nonverbale.
Tema (capitolul) 3. Comunicarea eficientă și neeficientă.	
să cunoască principalele strategii de optimizare a actului terapeutic și a comunicării eficiente medic-pacient. sa demonstreze capacități de analiză a dificultăților comportamentului în relația medic -pacient. să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului de comunicare.	Ascultarea activă și empatică. Asertivitatea în comunicarea medic-pacient. Dificultăți și bariere în comunicare. Minciuna și sinceritatea în comunicare. Conflictul. Strategii și tehnici de eficientizare a comunicării.
Tema (capitolul) 4. Comunicarea în relațiile profesionale și personale.	
Să definească conceptele de comunicare	Comunicarea în diferite anturaje.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 5/7	

Obiective	Unități de conținut
eficientă/ineficientă; la fel poată identifica stilul de comunicare al interlocutorului. să cunoască cauzele comunicării neeficiente în relația medic-pacient. sa demonstreze abilități de analiză a erorilor tipice în situații de comunicare. să aplice metode de rezolvare a dificultăților de comunicare.	Erorile tipice în situații de comunicare. Analiza cauzelor de comunicare neeficientă în relația medic-pacient. Parafrazarea în relația medic – pacient. Rezolvarea dificultăților de comunicare simulate prin exersare.
Tema (capitolul) 5. Comunicarea ca strategie de influență.	
să definească principalele strategii de influență în relația cu pacienții. sa demonstreze abilități de comunicare și relaționare cu diferite tipuri de pacienți. să integreze cunoștințele despre procesul de comunicare umană și să le aplice în practica medicală.	Influențare socială, persuasiune, manipulare. Jocul de rol în identificarea și înlăturarea obstacolelor comunicării interpersonale.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CS)

CP 6. Aplicarea principiilor de derulare a procesului de comunicare eficientă și modelarea unor situații concrete de comunicare cu pacientul și cu echipa terapeutică.

COMPETENȚE TRANSVERSALE(CT)

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;

CT2. Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea eficace în activitățile organizate în echipă.

FINALITĂȚI DE STUDIU

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- Să aplice principiile de derulare a procesului de comunicare eficientă în relația medic-pacient.
- Să modeleze situații concrete de comunicare cu pacientul și cu echipa terapeutică.
- Să poată identifica principalele tipuri de greșeli de comunicare mai frecvent întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației medic-pacient;
- Sa formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
- Să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți.
- Să cunoască calitățile și comportamentul optimal pentru profesarea cu succes în domeniul medical.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea și TIC	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediateca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 6/7	

			prin activitate proprie.	
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă	Pe parcursul semestrului
3.	Analiza studiului de caz	Alegerea și descrierea studiului de caz. Analiza cauzelor problemelor aparute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigație proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul semestrului

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode de predare și învățare utilizate

La predarea disciplinei **Psihologia comunicării** sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice sunt utilizate metode tradiționale și moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție problematizată). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup.

Metode de învățare recomandate

- **Observația** - Identificarea elementelor caracteristice unor structuri sau fenomenelor sociale, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Modelarea** – Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea unor scene de comunicare eficientă/comunicare noneficientă. Imaginarea (grafic, schematic) fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei);

„Brainstorming”, „Multi-voting”, „Masa rotundă”, „Interviul de grup”, „Studiul de caz”, „Controversa creativă”, „Tehnică focus-grup”, „Portofoliu”, „Lucru în grup”, „Prezentare”.

- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale).

✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin

- aplicarea testelor docimologice,
- analiza studiilor de caz
- realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
- lucrări de control

✓ **Finală:** colocviu

X. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Athanasiu A., *Tratat de psihologie medicală*. Editura Oscar Print, București, 1998.
2. Ețco C. Cernitanu M. și a. *Psihologia medicală. Suport de curs*. Chișinău. Editura Infomedica, 2013.
3. Luban-Pozza. B. *Boli psihosomatice în practica medicală*. Ed. IV, București, 1997.
4. Iamandescu I. B. *Psihologie medicală*. Ed. II, București: Infomedica, 1997.
5. Mayou R., Sharpe M., Carson A., *Abc of medical psychology* first published in 2003 by BMI books, BMA house, Tavistock Square, London. 2007.
6. Менделевич В. Д. *Клиническая и медицинская психология. Практическое руководство*. Москва, 1998.

B. Suplimentară:

1. Baban A. *Stres și personalitate*. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 1998, p. 98-106.
2. Tudose, Florin, *Orizonturile Psihologiei Medicale*. Editura Infomedica, București, 2003.
3. Birch, A., *Psihologia dezvoltării*. Editura Tehnică, București, 2002.
4. Holdevici, I., Neacsu, V. *Consiliere psihologica si psihoterapie in situatiile de criza*. Editura Dual Tech, Bucuresti. 2006.
5. Pesseschian, Nossrat *Psychotherapy of Everyday Life*. Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg, 1996.